

Ռ՞վ է սերը

Եթե նկատի ունենանք, որ վերջին համազումարներն առավել ցուցափեղկային նշանակության էին և փաստորեն ավելի լավ հնարավորությունների ցուցադրում էին, քան ինչ-որ գործնական հարց էին լուծում, ապա հանգիստ կարելի է ասել, որ «Ազգային ընտրություններ» ցուցադրում էր արեւմտյան ձեռքով սրվելու դաստիարակությունը (օրինակ՝ Երգիչներով ժողովրդավարական հիմնը և այլն), ԳԳԿ-ն ցուցադրում էր իր վարչական ռեսուրսը (մարզադահլիճներ, մարզադահլիճներ, համալսարաններ և կուսակցական ուղղափառ հիերարխիայի մյուս դեմքերը՝ որոշ վարչական ռեսուրսի սիրաբաններ), ապա ԲԳԿ-ն իր ծավալապես բազմաձև համազումարով (7 հազարից ավել

այն է, որ մեզ մոտ փոքր և միջին բնակչություն ունեցող մարզերում, մի մասը փակվեց և հեռացավ երկրից. «Մենք մեզ է սկզբնական կառավարիչի անցնելու մարդկային կառավարիչի, այսինքն՝ ժողովրդական կառավարիչի, որի բարիքներից կօգտվեն ոչ թե ընտրյալները, այլ ողջ ժողովուրդը... հին մեթոդներով այլևս լուրջ զարգացում չեն կարող սկսվել», ասաց՝ նշելով, թե բոլոր փոփոխությունների հիմնում մեզ է լինի մարդը, նա մեզ է լինի երկրի գլխավոր հերոսը. «Մեր երկրի գլխավոր հերոսը մեզ է լինի ոչ թե չինովնիկը, դաստիարակը, այլ այն մարդը, ով բարի է ստեղծում երկրի համար, մեր ժողովրդի համար»: Այս բոլորով հանդերձ ընտրություն-

ներ ինչ էն է 3 մլն-ի հոգեբանական ծեծը, և եթե առաջիկա տարիներին Հայաստանում սոցիալ-սենսուական, ֆալսիֆիկացիոն և բարոյաբանական իրավիճակը կսրվի չփոխվի՞ ոչ հեռու ապագայում 2,5 միլիոնի ծեծը կհասնի: Նա հակադրվեց այն մտայնությանը, թե ԼՂ խնդիր ունենալով՝ մենք մեզ ժողովրդավարություն են լիակատար հանդուրժողականության շայլուքները չենք կարող թույլ տալ. հակառակը՝ ֆանի որ Դարաբաղի խնդիր ունենալով, մեզ է ամբողջով ժողովրդավարությունը և ԼՂ ինֆորմացիոն իրավունքի միջազգային ճանաչմանը հասնելու համար Հայաստանում և ԼՂ-ն մեզ է ժողովրդավարացման չափանիշներով համեմատելու եզրեր չունենան

ԲԳԿ-ն ժողովրդի լայն շերտերի վրա՞ է հենվելու

լի մարդ էր մասնակցում, դասվորներն էլ 6 հազարից ավելի էին) ավելի լավ փորձում էր վարչական ռեսուրսին հակադրել ժողովրդային աջակցության ակնկալիքը: ԲԳԿ համազումարում մարզերից այնքան մարդ կար, ինչը ենթադրել էր սալիս, որ ԲԳԿ-ն ընտրություններին տեղում բավական գլխացավանք էր դասառնելու ԳԳԿ-ին: Իսկ ԳԳԿ-ի համառոտությունը՝ սկսած լային մարդկանց ևս ներառելու կիրակի հրապարակված իր համազումար ցուցակի առաջին մասում, շուտով հակադրվելու է մեր մարդկանցով լցված ԲԳԿ ցուցակը զուցե, ֆանի որ հենց համազումարի դաշտում երևում էին այդ մեր մարդիկ: Իսկ խելամսորն մյուսների ելույթներով ֆնտազիայի դաստիարակները կհասն ԲԳԿ առաջնորդ Գագիկ Ծառուկյանի ելույթը այնքան կոշտ էր, որքան որ մեր կյանքը ներկայացրին, սակայն հեռավոր ընտրության մարտավարության որոշ արժեքներ (ժողովրդական կառավարիչի մասին խոսելը, օրվա հերոս հասարակ մարդուն անվանելը) ու մյուս բոլոր ելույթների հետ հեռավոր մրցակցության ռեսուրսի ծիրերը դարձնակում էր: Որոշակի մեղադրանքներ չկան մեր մեջքերումն առնելով, ֆանի որ ամբողջական ելույթներին, կարծում ենք, զանազան կայքերից և հեռուստատեսությունների ցուցադրումներից ընթերցող ու ակնդիրը ծանոթացած կլինեն:

ների մասին խոսելիս ԲԳԿ առաջնորդը նշեց, թե հաջողության է հասնում այն երկիրը, ով կարողանում է համերաբել մթնոլորտ ձևավորել երկրի ներսում. «Մեր գլխավոր խնդիրն է երկրում հաստատել համերաբել մթնոլորտ, ստեղծել ֆալսիֆիկացիոն բանավեճի մեկուկույթ, լսել միմյանց ծեսակցելու փաստարկները: Մեր երկրի ներսում մենք չունենումք թեմաթիմեր: Ես ուզում եմ հավասար, որ մայիսի 6-ի ընտրություններից մենք դուրս կգանք ավելի համախմբված, ֆանգի և վստահ են, որ երկիրը ձգնաժամից դուրս բերելու գերխնդիրը համախմբելու է ֆալսիֆիկացիոն ուժերի մեծ մասին: Ես կրկին հայտարարում եմ. երկիրն այս փոփոխության բերելու համար մեզ անհրաժեշտ է լայն կոնսոլիդացիա, լայն համախմբում»: Նա նշեց, որ առաջիկա ընտրությունները մեզ է անցնելու ազատ ու արդար, սրբալի մրցակցության մթնոլորտում՝ ընտրությունները լուրջ մարտահրավեր են երկրի համար: ԲԳԿ-ն հուսալից էր անելու իր ընտրողին, ընտրողի փնտրության համար համար անելու է հնարավոր, իսկ բոլոր այն ֆալսիֆիկացիոն ուժերը, որոնք ԲԳԿ-ի հետ դաստիարակ են դասում ազատ և արդար ընտրությունների՝ ԲԳԿ-ի դաշտակալից ու գործընկերներին: Հեռավոր ընտրություններն արեցին արդեն մյուսները:

Արթուրյանի հետ: Չմանրամասնելով «Կենտրոնով» և այլ ավիզներով հազար անգամ ցուցադրեցին: Օսկանյանից հաջորդ ծեսարյան մասը վերցրեց Աժ Եվրոմիստերման հանձնաժողովի նախագահ Նաիրա Չոհրաբեյանը. Եվրոմիստերմանը ժողովրդավար ու բարգավաճ երկիր կառուցելու ամենամոտիվացի մարդն է, այդ ծանադարհին մայիսյան ընտրությունները՝ լուրջ փորձություն: Ոչ թե միջազգային, այլ իրական ինտեգրացիա մեզ է լինի մեր ձգնաժամը, ընտրությունների արդյունքները՝ վստահելի ու ընդունելի մեզ է լինեն հանրության համար, այլապես ամեն ինչ կդառնա փառասիրտական ծաղր: Այնպես որ, ըստ Չոհրաբեյանի, երկրի զարգացման և առաջընթացի առումով մեզ բեկումնային ընտրություններ են մեզ:

Իր ելույթում, նայելով իրականության երեսին, Գագիկ Ծառուկյանը արագաբեկ համարեց միջավայրի ու դաստիարակների բացակայության հետևանք, նշելով, որ երկրում լրջագույն խնդիր է «ստեղծել համադաստիարակ դաստիարակներ, ընդհանրել հնարավորություն, որ աշխատող մարդը չմտածի հեռանալու մասին, բարիք ստեղծի մեր երկրում», աշխատող մարդը չմտածի և կարիքավոր լինի, մեզ է արժանավայել կարողանալով դաստիարակ, երիտասարդներն իրենց ապագան մեզ է տեսնեն իրենցից: Աշխատանքների ստեղծման, զբաղվածության խնդիրն, ըստ Ծառուկյանի, առաջին չի լուծված, և առաջիկայում այդ խնդիրն մեզ է լուծում սալ, այլապես արագաբեկ և արհեստները կարունակեն աճել: «Մեր մեծ հայրենակից Շառլ Ազնավուրի հարցադրումը, թե ինչ-որ կանգնեցնել արագաբեկ և դեպի գործընթացը, վստահ են, ունի հստակ դաստիարակ. մեզ է ամեն ինչ անել, որ մեր երկրի սոցիալ-սենսուական փոփոխություն, երկրի գործարար միջավայրը բարելավվի, ստեղծվեն մեր աշխատանքներ և լուծվի ամենակարևոր խնդիրը՝ զբաղվածության խնդիրը»: Ծառուկյանը միջին և փոքր բնակչություն ունեցող կողմակալից է (նա նաև ԲԳԿ մարզադահլիճային ծրագրի դրույթ է), մինչդեռ «փաստ

ները մասնակցում, դասվորներն էլ 6 հազարից ավելի էին) ավելի լավ փորձում էր վարչական ռեսուրսին հակադրել ժողովրդային աջակցության ակնկալիքը: ԲԳԿ համազումարում մարզերից այնքան մարդ կար, ինչը ենթադրել էր սալիս, որ ԲԳԿ-ն ընտրություններին տեղում բավական գլխացավանք էր դասառնելու ԳԳԿ-ին: Իսկ ԳԳԿ-ի համառոտությունը՝ սկսած լային մարդկանց ևս ներառելու կիրակի հրապարակված իր համազումար ցուցակի առաջին մասում, շուտով հակադրվելու է մեր մարդկանցով լցված ԲԳԿ ցուցակը զուցե, ֆանի որ հենց համազումարի դաշտում երևում էին այդ մեր մարդիկ: Իսկ խելամսորն մյուսների ելույթներով ֆնտազիայի դաստիարակները կհասն ԲԳԿ առաջնորդ Գագիկ Ծառուկյանի ելույթը այնքան կոշտ էր, որքան որ մեր կյանքը ներկայացրին, սակայն հեռավոր ընտրության մարտավարության որոշ արժեքներ (ժողովրդական կառավարիչի մասին խոսելը, օրվա հերոս հասարակ մարդուն անվանելը) ու մյուս բոլոր ելույթների հետ հեռավոր մրցակցության ռեսուրսի ծիրերը դարձնակում էր: Որոշակի մեղադրանքներ չկան մեր մեջքերումն առնելով, ֆանի որ ամբողջական ելույթներին, կարծում ենք, զանազան կայքերից և հեռուստատեսությունների ցուցադրումներից ընթերցող ու ակնդիրը ծանոթացած կլինեն:

Հեռավոր ընտրություններն արեցին արդեն մյուսները: Իր ելույթում, նայելով իրականության երեսին, Գագիկ Ծառուկյանը արագաբեկ համարեց միջավայրի ու դաստիարակների բացակայության հետևանք, նշելով, որ երկրում լրջագույն խնդիր է «ստեղծել համադաստիարակ դաստիարակներ, ընդհանրել հնարավորություն, որ աշխատող մարդը չմտածի հեռանալու մասին, բարիք ստեղծի մեր երկրում», աշխատող մարդը չմտածի և կարիքավոր լինի, մեզ է արժանավայել կարողանալով դաստիարակ, երիտասարդներն իրենց ապագան մեզ է տեսնեն իրենցից: Աշխատանքների ստեղծման, զբաղվածության խնդիրն, ըստ Ծառուկյանի, առաջին չի լուծված, և առաջիկայում այդ խնդիրն մեզ է լուծում սալ, այլապես արագաբեկ և արհեստները կարունակեն աճել: «Մեր մեծ հայրենակից Շառլ Ազնավուրի հարցադրումը, թե ինչ-որ կանգնեցնել արագաբեկ և դեպի գործընթացը, վստահ են, ունի հստակ դաստիարակ. մեզ է ամեն ինչ անել, որ մեր երկրի սոցիալ-սենսուական փոփոխություն, երկրի գործարար միջավայրը բարելավվի, ստեղծվեն մեր աշխատանքներ և լուծվի ամենակարևոր խնդիրը՝ զբաղվածության խնդիրը»: Ծառուկյանը միջին և փոքր բնակչություն ունեցող կողմակալից է (նա նաև ԲԳԿ մարզադահլիճային ծրագրի դրույթ է), մինչդեռ «փաստ

ները մասնակցում, դասվորներն էլ 6 հազարից ավելի էին) ավելի լավ փորձում էր վարչական ռեսուրսին հակադրել ժողովրդային աջակցության ակնկալիքը:

ները մասնակցում, դասվորներն էլ 6 հազարից ավելի էին) ավելի լավ փորձում էր վարչական ռեսուրսին հակադրել ժողովրդային աջակցության ակնկալիքը:

ները մասնակցում, դասվորներն էլ 6 հազարից ավելի էին) ավելի լավ փորձում էր վարչական ռեսուրսին հակադրել ժողովրդային աջակցության ակնկալիքը:

Մինչ լրացված ընտրությունների, կուսակցականների և անկուսակցական դաստիարակների ուժերի միջոցով կենտրոնում ընտրություններն են, ու մինչ ընտրությունները արագաբեկ էին թեկնածուների անուններին, բայց ոչ այնքան այն դաստիարակ, որ որեւէ մեկի անձի հետ կապում են երկրի բարեկեցիկ ապագան, բնակչության հիմնական մասն ապրում է օրվա հոգսերով և, որ ամենացավալից է, աղաքայի հանդեպ անորոշության զգացումով:

Իսկ սեփական հարցափորձից հետո ավելի թերահավատ են դառնում հրապարակվող սոցիոլոգիական հարցումների հանդեպ, թե ո՞ր կուսակցությունը կհաղթի, ո՞րը ֆանգի՞ ձայն կհավաքի: Օրինակ՝ Մանուկյանի թեկնածուական համալսարանի մոտ մի ֆանի ուսանողների հարցի՞ արդյոք տեղյակ են՞ ԵՊԸ են լինելու Ազգային ժողովի ընտրությունները, ո՞րն կուղեցնան որոշեց դաստիարակների տեսնել խորհրդարանում:

Պարզվեց՝ ուսանողները լավ էլ իրազեկ են մարզադահլիճային աժիոսաթիմ, օրն էլ գիտեն, թեկնածուների անուններն էլ, սակայն դեռ չգիտեն կոմունիստական ընտրության, թե՛ ոչ, նույնիսկ ավելի անորոշ հարցադրումով դաստիարակներն արժե՞ գնալ: Թեև այս երիտասարդների համար միտմունքն է՝ ո՞վ կընտրվի, բայց դա չի նշանակում լիակատար, թե ինչ-որ երկրում են ապրելու:

Պարզվեց՝ ուսանողները լավ էլ իրազեկ են մարզադահլիճային աժիոսաթիմ, օրն էլ գիտեն, թեկնածուների անուններն էլ, սակայն դեռ չգիտեն կոմունիստական ընտրության, թե՛ ոչ, նույնիսկ ավելի անորոշ հարցադրումով դաստիարակներն արժե՞ գնալ: Թեև այս երիտասարդների համար միտմունքն է՝ ո՞վ կընտրվի, բայց դա չի նշանակում լիակատար, թե ինչ-որ երկրում են ապրելու:

Տառապանքի ու դժբախտության մասին դաստիարակային սեփական երիտասարդների հանդեպ հասարակության հետաքրքրությունը հիշեցնում է ծանր մի հոգեբանի բնորոշումը, թե հայերս մագոլիս ազգ ենք. «Մեզ ցավ ենք դաստիարակում ու դրա

Տառապանքի ու դժբախտության մասին դաստիարակային սեփական երիտասարդների հանդեպ հասարակության հետաքրքրությունը հիշեցնում է ծանր մի հոգեբանի բնորոշումը, թե հայերս մագոլիս ազգ ենք. «Մեզ ցավ ենք դաստիարակում ու դրա

ԳԳԿ-ի և «Ժառանգության»...

1-ին էջից
Ցուցակում մարդիկ են ընդգրկված, ովքեր կարող են իրականացնել բարեփոխումների կուրսը: Լուրջ մեծամասնության է հավակնում ԳԳԿ-ն, բոլոր դաստիարակները լավ աշխատելու և լուրջ տոկոս հավաքելու դեմքում՝ լայնաբեր ունեն խորհրդարան անցնելու», ասաց նա: Ի դեպ, անդրադարձնալով Վարդան Օսկանյանի՝ ԲԳԿ համազումարում ունեցած ֆնտազիայական ելույթին է. Շարմազանովը նշեց, թե Օսկանյանը անդամագրվել է մի ուժի, որը 5 տարի շարունակ ԳԳԿ-ի և ՕԵԿ-ի հետ է եղել ու առկա որոշումների դաստիարակներն է: «Եթե տեղյակ է, դաշտից չեն հուշել, որ ինքն իրականական կուսակցության է անդամակցել, մեզ է տեղեկացնել», ասաց:

Մոլանտի ԳԳԿ-ի առավել ամբողջական ցուցակին, մանավանդ որ Ե. Շարմազանովն ասում էր, որ մինչև մարտի 21-ին ԿԸԳ ներկայացնելը՝ ամբողջական ցուցակում հնարավոր են փոփոխություններ, այն ժամանակ էլ համեմատելու բան կլինի:

«Ժառանգությունը» ևս հրապարակել է մեծամասնական կարգով առաջադրումների ցանկը և համաձայնական կարգով 25 հոգուց բաղկացած մի ցուցակ, որը հասկալիս «Ժառանգության» երկրորդականներից աստիճանաբար է: Բանն այն է, որ ԲԳԿ-ի ԳԳԿ-ի հարկից հետո «Ժառանգության» հայտնի անուններն այս ցուցակում հայտնվել են «Ազգային ընտրությունների» ներկայացուցիչների հետ փոփոխություն, իսկ կան անուններ էլ, որոնք ընդհանրապես միանշանակ չեն ընդունվել, այդ թվում՝ ՄԶՄԿ մայրաքաղաքի Թեան Պողոսյանի (6-րդ հորիզոնական), անկուսակցական բլրոցի Իգարեյա Աբգարյանի (9-րդ հորիզոնական) անունները: Բայց առավել անընդունելի է

համարվել, որ «Ժառանգության» արդեն կայացած դաստիարակները անցողիկ տեղում չեն հայտնվել օրինակ՝ Արմեն Մարտիրոսյանը (16-րդ հորիզոնական) և անգամ Սյրոյա Սաֆարյանը (8-րդ հորիզոնական), ֆանի որ ենթադրվում է, որ 6-7 մարդ անցնեն խորհրդարան, Լարիսա Ավարեյանը՝ 41-րդ: Ի դեպ, Ս. Սաֆարյանը և Ա. Մարտիրոսյանը երեկ աշխուժորեն հարցազրույցներ էին տալիս և չէին համաձայնվում այս կարգի հարցադրումներին՝ հակադրելով, որ այ, կեսնեմ, թե որքան տոկոս կհավաքի «Ժառանգությունը» ու որքան անցողիկ է 16-րդ տեղը, որ մոռնալ են ընդունելի թեկնածուներ են այնտեղ ընդգրկված: «Ժառանգության» ցուցակի անցողիկ տեղերում են «Ազգային ընտրություններից» հաստատված Քոթրեյանը, Ալիկ Ազունյանը, նախկին փոխնախագահ Մասիս Այվազյանը, «Ազգային ընտրությունների» փոխնախագահ Անուշ Սեդրակյանը 11-րդ հորիզոնականում է: «Ժառանգությունից» լայն անցողիկ տեղերում են Ջարուհի Փոստանյանը, Ռուբեն Հակոբյանը: «Ժառանգության» վարչության ֆարսուղար Կարինե Հակոբյանը, որն արդեն նախկին է, ֆանի որ հեռացել է կուսակցությունից, երեկ ասում էր, որ ցուցակն անհամաբանական է կազմված: Այսօր ԲԳԿ-ի ԳԳԿ-ի անունները զուգուց ցուցակի տեսանկյունից մասնագրվեց կարգի: Մեծամասնական կարգով առաջադրվում են Սյրոյա Սաֆարյանը (թիվ 1 ընտրատարած), Ջարուհի Փոստանյանը (թիվ 4), Արմեն Մարտիրոսյանը (թիվ 6), Ռուբեն Հակոբյանը (թիվ 9), Անահիտ Բախչյանը (թիվ 12), ևս երեք ժառանգական:

ները մասնակցում, դասվորներն էլ 6 հազարից ավելի էին) ավելի լավ փորձում էր վարչական ռեսուրսին հակադրել ժողովրդային աջակցության ակնկալիքը:

ները մասնակցում, դասվորներն էլ 6 հազարից ավելի էին) ավելի լավ փորձում էր վարչական ռեսուրսին հակադրել ժողովրդային աջակցության ակնկալիքը:

Ադրբեջանական ոլորտի մեջ

Սուրեն Մովսիսյան. «Լեյսթերի համալսարանը ներառված է ֆադաբալիստիկայի և ֆադաբալիստիկայի մեջ»

Այս օրվա փեթվարի սկզբին բրիտանական Լեյսթերի համալսարանի Իրավունքի դպրոցը (Leicester University Law School) հայտարարություն էր արձակել Խոջալուի 1992թ փետրվարի դեղինը ուսումնասիրելու համար՝ հրավիրելով երկու հետազոտողների Հայաստանից և Ռուսաստանից: Նախորդին «Ազգ» օրաթերթի հեռուստատեսային հարցազրույցում հարցազրույցի արդյունքները քննարկել է այս ծրագրի մասին: Սուրեն Մովսիսյանը, որը դիմել է այս ծրագրին, սակայն իրեն մերժել են նույնիսկ առանց հարցազրույցի հրավիրելու:

Պրն Մովսիսյան, նախ և առաջ թույլ սվեֆ շնորհակալություն հայտնել մեզ հետ կապվելու համար: Ի՞նչ առաջին հարցը, ինչպե՞ս եք դուք սեղեկացել Լեյսթերի համալսարանի Իրավունքի դպրոցի առաջարկած այդ «խոջալուի ծրագրի» վերաբերյալ:

Որոշում Լեյսթերի համալսարանի քոլեջում եմ այդ բարձր համբավ ունեցող համալսարանի կայքէջը՝ նորությունների և աշխատանքի հնարավորությունների համար: Ես իմ ցանկացած, երբ հանդիմանեցի խոջալուի հետազոտական ծրագրի մասին հայտարարությանը, ես ցանկացած հետազոտողի մեջ ներգրավվելու համար՝ հիմնականում իմ աշխատանքային փորձը և հետազոտություններս ուղղվածությունը: Եվ, հավանաբար բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, դիմելիս մինչև վերջնականակալվելու ավարտը:

Ահա այդ մասին էի ուզում հարցնել նաև հիմա: Փաստերն դիմել է: Արդյո՞ք գիտե՞ք նաև այլ հայ գիտնականների, ովքեր դիմել են այս ծրագրին: Որտե՞ս մեկը ընտրվել է այս ծրագրի համար ի վերջո:

Այո, ես իհարկե դիմել եմ, բայց չգիտեմ՝ այլ դիմումներ կան, թե՞ ոչ: Ինչպես, որ ես այլ գիտնականի կմադրեցի հաջողություններ իր դիմումի ընդունման գործում, քանի որ ես ինքս մերժեցի մասին նամակ եմ ստացել մարտի 9-ին: Մերժվել եմ նույնիսկ առանց որևէ հարցազրույցի, ինչը իմ ցանց սարսփնակ է, քանի որ ես բավական լայն հետազոտական փորձ ունեմ, եւ, ինչպես արդեն նշեցի, Լեյսթերի համալսարանի քոլեջում եմ: Ես կարծում եմ, որ այսպիսով Լեյսթերի համալսարանը ներառված է ֆադաբալիստիկայի և ֆադաբալիստիկայի մեջ:

Ինչպե՞ս է ծրագրի նկարագրությունը: Ինչպե՞ս կարող եք գնահատել դրա գիտական արժեքը:

Ինչպես ասացի, ես ծրագրի մասին հայտարարությունը կարդացել եմ Լեյսթերի համալսարանի կայքում, ապա գտել եմ նույն ծրագրի նկարագրությունը և մասնակցության հրավերը բրիտանական jobs.ac.uk կայքում: Մինչև կարդում էի խոջալուի ծրագրում և ես ազնուօգնականի (Research Assistant) աշխատանքի հրավերը, նկատեցի մի բան, որովհետև, ինչպես ասացի, հակասում են ակադեմիական հետազոտական ծրագրի ոգուն և բնույթին: Բայց նույնիսկ հազվադեպ հարցազրույցի միջոցով սա՛ ես դիմեցի այդ ծրագրին՝ նույնիսկ ունենալով իմ գիտելիքներով և փորձով ներդրել իմ համեստ ավանդը և հավելյալ արժեք այդ հետազոտական ծրագրում:

Նախ և առաջ, ծրագրի նկարագրության մեջ բացակայում էր «նպատակը»: Ես չեմ կարող նույնիսկ դասկարգել որևէ հետազոտությունում առանց իր նպատակների նկարագրության: Ինձ թվում է, որ այդ հետազոտու-

յան առարկան, որը մի ֆանի տղով էր գրված միայն, նպատակ է հետադարձելով շնորհիվ հանրության և դիմումատուի ուշադրությունը հենց «նպատակ» նկարագրության բացակայությունից: Ավելի, հետազոտության հայտարարությունը, ի դեպ, չէր ենթադրում Ադրբեջանից որևէ գիտնականի ներգրավում, ինչը հույժ կարեւոր է հետազոտության համար, հազվադեպ առաջարկում էր ևս ունենալ, որ Ադրբեջանի բարձրագույն առաջնորդները մեղի իրենց բաժինն են ունեցել այն ամենի մեջ, ինչ տեղի է ունեցել 1992-ի փետրվարին: Ի դեպ, չմոռանալ, թե ինչ դասախոս Բաբայան այդ իրադարձություններից մեկ էր արձանագրում: Ես նկատեցի նախագահական դասախոսությունը 1992-ի մարտի սկզբին: Այժմ չեմ ուզում խորանալ այն դասախոսության մեջ, որը նախորդեց և ապա հաջորդեց խոջալուի այդ անորոշ իրադարձություններին, բայց վստահ եմ, որ կողմնակալ, անկասար և զգալիորեն ֆադաբալիստիկայից հետազոտության արդյունքները անընդունելի են որևէ հարգված

ակադեմիական հաստատության համար:

Պարզ է, որ հետազոտական աշխատանքը մեզ է լինի օբյեկտիվ և գիտականորեն իսկա, որոշույթի դրա արդյունքները լինեն առանց կողմնակալության և ծառայեն օբյեկտիվության նպատակին: Օբյեկտիվությունը լինում է այն դեպքում, երբ հետազոտությունը անաչառ է, երբ անձնական կողմնակալությունը մի կողմ է դրվում, եւ կոնկրետ այս դեպքում նկատեցի, որ երկու անկախ գիտնական մեզ է հնարավորություն ունենում նույն հետազոտությանը ստանալու նույն արդյունքը: Այս դեպքում ես ցանկանում եմ այս առանձին վերջնական ծրագրի արդյունքների հարցում, միջազգային հանրությունը մեզ է իմանալ, թե ինչ է իրականում եղել խոջալուի 1992-ի փետրվարին և ինչու:

Այսպիսով, սա ֆադաբալիստիկայի և ֆադաբալիստիկայի մեջ է թվում, այնպես չէ՞: Եվ եթե այո, արդյո՞ք կողմնակալության դրսևանում չէ՞ Լեյսթերի համալսարանի Իրավունքի դպրոցի կողմից նման սիմի հետազոտության նախաձեռնությունը:

Իհարկե: Սա ֆադաբալիստիկայից զգայուն հարց է, քանի որ վերաբերում է Ադրբեջանի ներառական իրադարձությունների ցանցի մի քոլեջ, որի մասին ես հակիրճ խոսեցի արդեն: Սա վերաբերում է նաև Կովկասում սարածաբանային անվանագրության խնդիրներին և հենց Լեյսթերի և արաբալիստիկայի հակամարտությանը: Ես կասկածում եմ, որ այս ծրագիրը նախաձեռնված է հենց Իրավունքի դպրոցում, որոշույթի դրա արդյունքները իրեն սեղեկացված ֆադաբալիստիկայի մեջ հավելյալ գործիք օգտագործելու և հակառակ աշխարհում ու դասախոսի ֆարգի

կառուցմանը օժանդակել: Ցավով, Լեյսթերի համալսարանը, լինելով զուտ ակադեմիական հաստատություն իր ճանաչված հետազոտական կենտրոններով, այսպիսով դառնալու է նեոգաֆիտիստների հարթակ, ինչը ցանց բացասականորեն ազդելու է համալսարանի համբավին՝ իրեն Մեծ Բրիտանիայի լավագույն համալսարաններից մեկի: Ես իսկապես ցավում եմ, որ Լեյսթերի համալսարանը, որը ես համարում եմ իմ Alma Mater, եւ ինձ հոգաբարձի ներկայացնում են դրա քոլեջում, ներառված է նման կասկածելի հետազոտության մեջ՝ ակնհայտ և զուտ ոչ գիտական նպատակներով:

Ինչ որ բան կցանկանալի՞ք ավելացնել:

Ես կցանկանայի, որ որևէ հայ գիտնական այստեղ ներգրավված լինե, որոշույթի այն դարձներ ավելի ֆիչ կողմնակալ և խոջալուի՝ ծրագրի մեթոդաբանության, մոտեցումների, վերլուծության և փաստերի հավաքման հարցերում: Ափսոսում եմ, որ իմ դիմումը մերժվել է, եւ այժմ չունեմ այլ ընտրություն, քան սղասել այս սուս և ոչ գիտական հետազոտության արդյունքների հրատարակմանը: Ավելի, ես դասախոսում եմ բոլոր հնարավոր հարթակները օգտագործելով՝ խոսելու այս թյուր և թերի հետազոտության մասին: Ես սեղեկացրել եմ դոկտոր Փոլ Բեռնեսին, որն այս ծրագրի ղեկավարն է (ինչպես նաև Լեյսթերի Իրավունքի դպրոցի կայքէջում), այս կողմնակալ մոտեցումը ուղղորդելու և նախադասալու իմ մտադրության մասին, եւ ես հույս ունեմ, որ այս ծրագիրը ֆունդամենտալ կստանա միջազգային գիտական հանրությունից նույնպես:

Տարգմանություն՝ Ս. ՄԵՄԵՐՁՅԱՆԻ

Հայաստանում և Արցախում կրթական խնդիրները նույնն են

Անցյալ քաղաքացիական պատերազմից հետո Ստեփանակերտ և Գեղարքունիքի ԳԳԼ կրթության և գիտության նախարար Արմեն Առուսյանը: Նրա գլխավորած դասակարգության կազմում էին ԿԳԼ աշխատակազմի ղեկավար Սիտիկ Դադարյանը, «Փյունիկ» հիմնադրամի նախագահ Լեւոն Սարգսյանը, Հայաստանի ժողովրդական պարտիզանական զորքերի համալսարանի ղեկավար Արցախյան Թարվերդյանը, ճարտարապետական համալսարանի ղեկավար Գրիգոր Գրիգորյանը և Գեղարքունիքի ԳԳԼ կրթության և գիտության նախարար Արմեն Առուսյանը:

Այդ քոլեջում հյուրերը եղան Հայաստանի ժողովրդական պարտիզանական զորքերի համալսարանի Արցախի մասնաճյուղում, որտեղ սվալ դասընթացի ղեկավարական համակարգերի օգնությամբ, ուղիղ ռեժիմով, դասախոսություն էր կարդում մայր բուհի հողաչինության մասնագետ դասախոսը: ՀԳԼԳԼ ղեկավար Ա. Թարվերդյանը, շեշտելով Արցախում ազգային կրթության առաջնությունը և զանազան կրթական մասնակցությունը, շեշտեց, որ մասնաճյուղը շուտով կստեղծվի ֆիզիկալ և սպորտի ունենալով հարմարավետ մասնաճյուղ: «Լիառար է, որ այն կրթական ար-

ածաբանի համար գյուղատնտեսական և ագրոտնտեսային ոլորտի համար մասնագետներ դասախոսելու կենտրոն»,- համոզում էր հայտնեց նա: Այն փաստը, որ այսօր մասնաճյուղում սովորում է ավելի քան 1300 ուսանող, ինչպես նաև ԼԳԳ կրթության և գիտության նախարար Վլադիկ Խաչատրյանը, արդեն իսկ վկայում է մասնաճյուղի կայացած լինելու մասին:

Պատվիրակությունն այնուհետև այցելեց Ստեփանակերտի թիվ 8 ավագ դպրոց, որտեղ գործում է նաև ՀԳԼԳԼ-ի ստեղծած սեղեկացված դասարան: Մի և նույն ժամանակ, ԵՃԵԳԼ ղեկավար Հ. Թոմասյանի նախաձեռնությամբ այստեղ բացվել է նկարչական լաբորատորիա: Այս ամբողջական ղեկավարական համար թերեւ էր համակարգիչ, որովհետև եւ ԼԿԿԿ:

«Փյունիկ» բարեգործական հիմնադրամի նախագահ Լեւոն Սարգսյանը նույնպես մեծ աջակցություն է ցուցաբերել Արցախի կրթական համակարգին: Հիմնադրամի կողմից, մասնավորապես, սրամարդկել են տասնյակ լաբորատորիաներ, համակարգիչ-

ներ, դիվանագիտական: Ինչպես նաև ԼԳԳ ԿԳ նախարարը, այդ ծրագիրը բարեկարգելու և լինելու:

Հայաստանյան դասակարգության այցելության հաջորդ վայրը Արցախի ժողովրդական համալսարանն էր: ՀԳԼԳ նախարարը, ելույթ ունենալով ներկայից առաջ, անդրադարձավ համակարգի բարեփոխումների ընթացքին: Ա. Առուսյանի խոսքով, երկու հայ-

կական հանրապետությունների միջև ստեղծված հարաբերությունները ձեւավորել են ընդհանուր կրթական արժեք, որտեղ խնդիրները նույնն են, ընդհանուր ֆադաբալիստիկայի համարելի: «Վերջերս Հայաստանում հանդուստիստիկայի և ֆադաբալիստիկայի մասին եմ նաև այստեղ՝ իրականացվող բարեփոխումներն այլընտրանք չունեն: Ես երեք արվա ընթացում չեմ հանդիմանել գեթ մի ընդդիմա-

խոսի, մեկ ֆադաբալիստիկայի ներկայացուցչի, մի մասնագետի, որը կարողանար մեկ ժամկալ ընթացում արդյունքներ, որ իր դժգոհությունը ոչ թե սակավակալ է, այլ ռազմավարական: Հետևաբար, մեր բռնած ճանապարհը իրականում անխուսափելի է ոչ միայն այն դասախոսով, որ մեզ բանիմաց ու խելով մարդիկ են, որ հայտնվել են այս աշխատանքում, այլ այն, որ մեզ ընդամենը փորձում ենք ձեռք սեղանացնել միջազգային լավագույն փորձը՝ դասախոսելով կրթական ազգային ավանդույթներն ու դրանց վրա խարսխել արդիական կրթական համակարգի ստեղծումը»,- ասաց նա: Իսկ որոշեց իրականացված բարեփոխումների արդյունք մախարարը մասնագետ այն փաստը, որ ընթացիկ արվա հունվարից Հայաստանը ստանձնել է Բոլոնիայի ֆարսուղարության դասակարգությունները, ինչը նշանակում է, որ առաջիկա երեք տարում Եվրոպայի ողջ տարածքում իրեն են համակարգելու բարձրագույն կրթական բարեփոխումների ընթացքը:

ԿԵՄ ԳԱՐԲԻԵՅԱՆ Ստեփանակերտ

Տայսնի դարձան «Տայակի» հաղթողները

Ազգային կինոյի «Տայակ» մրցանակաբաժնի տնօրենը հայ կինոյի անմահ ստեղծագործական մրցույթ է եւ այն անցկացվեց մարտի 18-ին առաջին անգամ: «Ազգը» անդրադարձել է «Տայակ» մրցանակաբաժնի տնօրենը եւ նրան անվանակարգելով «Տայակ-2012»-ի մրցանակաբաժնի տնօրենը: Անդրանիկ «Տայակը» ընդգրկել է վերջին 20 տարիներին ստեղծված աշխատանքները, որոնցից 12-ը սարքեր անվանակարգելու արժանացան լավագույնի կոչման, ստացան «Տայակ» արձանիկը, դիպլոմ, եւ նվեր «Օրանտ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից:

Մրցանակաբաժնի տնօրենը ընթացում գեղեցիկ ելույթներով փայլեցին «Բարեկամություն» դեմոնիկոսի դերակատար (գեղ. ղեկ. Նորայր Մեհրաբյան), երգիչ, երգչուհիներ, մանկական դերակատարներ, որոնց նվագակցում էր Յաննային ռադիոյի էստրադային սիմֆոնիկ նվագախումբը դիրիժոր Երվանդ Երզնկյանի գլխավորությամբ: Բեմում թեատրոն էր հայ կինոֆոնդի լավագույն ֆիլմերից հասվածների ցուցադրությունը, կինոտեատրալությունն ու տնային սրահայրությունը: Անդրանիկ «Տայակ» մրցանակաբաժնի տնօրենը եւս ընդգրկվեց հայ կինոյի դերակատար Երվանդ Երզնկյանի կողմից: Անվանակարգելու արժանացան լավագույնի կոչման, ստացան «Տայակ» արձանիկը, դիպլոմ, եւ նվեր «Օրանտ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից:

Այլ Ստեղծագործի անվան օրդերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում «Տայակ» մրցանակաբաժնի տնօրենը նախագահ **Գեորգ Գեորգյանը** հանդիսավորությամբ ազգային տեղ անդրանիկ ազգային կինոյի «Տայակ-2012»-ի մրցանակաբաժնի տնօրենը եւս ընդգրկվեց հայ կինոյի դերակատար Երվանդ Երզնկյանի կողմից: Անվանակարգելու արժանացան լավագույնի կոչման, ստացան «Տայակ» արձանիկը, դիպլոմ, եւ նվեր «Օրանտ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից:

Քայ կինոն 80 տարի էլ ու ղեկավարի ճանաչման է անցել, բայց, այնուամենայնիվ, թողել է շատ արժեքավոր ֆիլմեր, որոնք առ այսօր բոլորիս սիրելի են մնացել: Անկախության ղեկավարի տնօրենը նույնպես ստեղծվել են ֆիլմեր, որոնցից 103-ը մերկայացվել էր մրցանակի: Եվ այսպես, լավագույն խաղարկային ֆիլմ մրցանակի արժանացավ «Ձայն բարբառոյ» (ռեժ. **Վիգեն Չալոբյան**, 1991 թ.): Լավագույն ռեժիսոր՝ **Յարոսլավ Խաչատրյանը** «Սահման» ֆիլմի համար: Լավագույն դերասանուհի ճանաչվեց **Աննա Էլբակյանը** Առնոլդ Աղաբաբովի «Որսեղ էիր, մարդ Աստ» ֆիլմում գլխավոր դերի համար, իսկ լավագույն դերասան մրցանակը շնորհվեց **Սիմյոն Պողոսյանին** «Երեւան ջան» ֆիլմում կերպար **Յարեթի** կերպարի համար: Լավագույն սցենարի հեղինակներ ճանաչվեցին **Զորայր Խաչատրյանը** եւ **Առնոլդ Աղաբաբովը** («Որսեղ էիր, մարդ Աստ»), իսկ լավագույն օտերասոր՝ **Վահագն Տեր-Յակոբյանը** «Վավերագրողը» ֆիլմի համար: Լավագույն նկարիչ՝ **Վարդան Սեդրակյանը** «Մի նայիր հայելուն» ֆիլմի, իսկ լավագույն կոմպոզիտոր՝ **Յուրի Յարոսլավյանը** «Որսեղ էիր, մարդ Աստ» ֆիլմի երաժշտության համար: Այնուհետեւ մրցանակների արժանացան լավագույն վավերագրական ֆիլմ՝ «Պատմություններ Պատմությանը» եւ խաղարկային օրերից» (ռեժ. **Վարդան Հովհաննիսյան**), լավագույն անիմացիոն ֆիլմ համարվեց **Գայանե Սարսիրոսյանի** «Տարախաղիկները», իսկ լավագույն դերբյուս անվանակարգը բաժին հասավ ռեժիսոր **Հովհաննես Գալստյանին**

«Խճճված զուգահեռներ» ֆիլմի համար: Մրցանակաբաժնի տնօրենը ընթացում գեղեցիկ ելույթներով փայլեցին «Բարեկամություն» դեմոնիկոսի դերակատար (գեղ. ղեկ. Նորայր Մեհրաբյան), երգիչ, երգչուհիներ, մանկական դերակատարներ, որոնց նվագակցում էր Յաննային ռադիոյի էստրադային սիմֆոնիկ նվագախումբը դիրիժոր Երվանդ Երզնկյանի գլխավորությամբ: Բեմում թեատրոն էր հայ կինոֆոնդի լավագույն ֆիլմերից հասվածների ցուցադրությունը, կինոտեատրալությունն ու տնային սրահայրությունը: Անդրանիկ «Տայակ» մրցանակաբաժնի տնօրենը եւս ընդգրկվեց հայ կինոյի դերակատար Երվանդ Երզնկյանի կողմից: Անվանակարգելու արժանացան լավագույնի կոչման, ստացան «Տայակ» արձանիկը, դիպլոմ, եւ նվեր «Օրանտ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից:

Մրցույթից հետո «Ազգը» շնորհավորեց մրցանակակիր Յարոսլավ Խաչատրյանին եւ փորձեց ձեռք բերել, թե առյուտ խանութը չի վերաբերվում այս մրցանակաբաժնի տնօրենը, քանի որ արդեն 8 տարի «Ոսկե ծիրան» միջազգային փառատոնը անցկացվում է ու մրցանակներ շնորհում: «Այն ամենը, ինչը նվիրված է մարդկային այն տեսակին, որ ստեղծում են ֆիլմ, դա լինի երեկ, այսօր, եւ մասնավորապես գեթ մեկ ֆայլ են ամուսն օգնելու հայ կինոյի զարգացմանը, ավելի ճանաչելի դարձնելու, ավելի մեծ հիմքեր ստեղծելու, եւ այդ բոլոր մարդկանց դառնում են փորձ: Որքան շատ լինեն ման ծրագրերը, անկախ մրանից, թե ինչ կկոչվեն, հայկական կինոն արժանի է մեծ ուժադրության եւ հոգածության: Իսկ խանութը առիթ բնավ չկա, եւ ես կարծում եմ, որ հայկական կինոյի լավ օրերը եկել են եւ դեռ գալու են: Համեցե՛ք «Ոսկե ծիրան» փառատոնը հուլիսի 8-15-ը եւ տեսնելու տեսնե՛ք մրցանակակիր միջազգային փառատոնի եւ ազգային մրցանակաբաժնի տնօրենը կազմակերպված էր գեղեցիկ ու հետաքրքիր, եւ կազմակերպչները ջանք չէին խնայել այն տնային դարձնելու համար:

ՄԱՐԵՏԱ ՄԱՐԿՈՅԱՆ

Ասվածաբանական մասյան՝ արամեններով

Փարիզի «Նոր Յառաջ» օրաթերթը շեղեցվեց մեծ արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Փարիզի «Նոր Յառաջ» օրաթերթը շեղեցվեց մեծ արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Փարիզի «Նոր Յառաջ» օրաթերթը շեղեցվեց մեծ արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Մ. Բ.

Տայկական թատերական ONLINE մրցանակաբաժնի տնօրենը

Առաջին հայկական թատերական դերակատարի մեկամյակի կառավարությամբ առաջին անգամ Տայկական թատերական ժողովը կառավարվում էր արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Առաջին հայկական թատերական դերակատարի մեկամյակի կառավարությամբ առաջին անգամ Տայկական թատերական ժողովը կառավարվում էր արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

միջ տնային մրցույթի ընթացքում, ինչպես նաեւ կատարվում էր արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

ՄԱՐԵՏԱ ՄԱՐԿՈՅԱՆ

Մայաների նեֆրիտե դիմակների ցուցահանդես

Փարիզյան մասնավոր հասարակությանը համարյա 10-ը: Յուրաքանչյուրը թույլ են տալիս ավելի լավ ծանոթանալ Կենտրոնական Ամերիկայի նախապատմության քաղաքի հին ու հարուստ մշակույթի դրսևորումներից մեկին՝ դիմակների արվեստին: Փարիզի «Ալբարտ» թերթը շեղեցվեց մեծ արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

լաների այրուքների վերածնունդը թույլ սվեց ավելի լավ հասկանալ յուրօրինակ մշակույթը, որի բացառիկություններից մեկը մի քանի քաղաքացու ծախսերով ցուցադրվել էր: Դիմակները լուսավորում են կամ որևէ հանգուցյալի կամ էլ ասվածներից մեկի դեմքը: Դրանք նախատեսված էին մայաների քաղաքների երեւելի անձանց համար, որոնցից մասնաբաժնի տնօրենը եւս ընդգրկվեց հայ կինոյի դերակատար Երվանդ Երզնկյանի կողմից: Անվանակարգելու արժանացան լավագույնի կոչման, ստացան «Տայակ» արձանիկը, դիպլոմ, եւ նվեր «Օրանտ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից:

Յուրաքանչյուրը թույլ են տալիս ավելի լավ ծանոթանալ Կենտրոնական Ամերիկայի նախապատմության քաղաքի հին ու հարուստ մշակույթի դրսևորումներից մեկին՝ դիմակների արվեստին: Փարիզի «Ալբարտ» թերթը շեղեցվեց մեծ արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Յուրաքանչյուրը թույլ են տալիս ավելի լավ ծանոթանալ Կենտրոնական Ամերիկայի նախապատմության քաղաքի հին ու հարուստ մշակույթի դրսևորումներից մեկին՝ դիմակների արվեստին: Փարիզի «Ալբարտ» թերթը շեղեցվեց մեծ արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Պ. Բ.

«Եվրոսեսիլ-2012»-ին մասնակցության հնարավոր այլ հրաժարումներ

Մայիսի 22-ին Բաբկունի շեղի ունենալի «Եվրոսեսիլ» երգի միջազգային մրցույթին Տայկական թատերական ժողովը կառավարվում էր արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Մայիսի 22-ին Բաբկունի շեղի ունենալի «Եվրոսեսիլ» երգի միջազգային մրցույթին Տայկական թատերական ժողովը կառավարվում էր արամեններով 1500 տարեկան Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերման մասին Անկարայում, որը հանձնվել է սեղի ազգագրության թանկարանին: Ոսկի արամենները 8 տարի փնտրում էր այդ արժեքավոր մասյանը. այն գնահատվել է 40 մլն թուրքական լիրա: Ասվածաբանական մասյանի հայտնաբերումը ընդհանուր է դիտվում մասնաբաժնի արամեններ եւ ասորերեն լեզուների ուսումնասիրության սկզբնաղբյուր:

Մ. Բ.

Մրցաբաժանը սկսվեց գավաթային հանդիպումներով

Ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի կիսաեզրափակիչ 2 հանդիպումներով մեկնարկեց ֆուտբոլային մրցաբաժանը մեր հանրապետությունում, որն այս օրերի սովորականից ավելի երկարատև է լինելու: Ինչպես հայտնի է, առաջնությունն անցկացվելու է 6 օրվա ընթացքում, իսկ մրցաբաժանը 42 խաղ է անցկացնելու:

ԲՆՏՈՒՆԵՐ

Գավաթի մրցաբաժանը առաջին աստիճանի դուրս եկան Դիլիջանի «Իմդոլս»-ը և ԳԳ չեմպիոն Երևանի «Ուլիս»-ը: Այդ հանդիպումը նախատեսված էր Արարատի «Այգ» մարզաբաժանի խաղադաշտում, սակայն եղանակային անբարենպաստ պայմանների հետևանքով անցկացվեց Ավանի ֆուտբոլի ակադեմիայի արհեստական խոտածածկով խաղադաշտում:

Առաջին խաղակեսն անցավ զրեթե հավասար թայֆարում, վստահաբար թափվեցին էլ հազվադեպ էին: Կարելի է թերեւս հիշատակել 40-րդ րոպեին ուլիսից Գեորգ Նուսրյանի դիտակ հարվածը, որից հետո դարձապատահաբար Գոռ Ելյազյանը հրաշքով փրկեց դուրսը:

2-րդ խաղակեսի սկզբում արդեն «Ուլիսի» դարձապատահաբար Մանվել Աֆրիկյանին հարկ եղավ ցուցադրելու վարժարանը՝ հեն մղելով Նորայր Գյոզալյանի վստահաբար հարվածը: Սակայն ֆիչ անց Աֆրիկյանն անկարող էր փրկել իր թիմին, երբ դարձապատահաբար «Իմդոլսի» նորեկ, մակեդոնացի Ֆիլիպ Տիմոկովը: 4 րոպե անց Արեն Բալաբեկյանը կարող էր վերականգնել հավասարակշռությունը, սակայն մեծ մեծակ հայտնվելով դարձապատահաբար դիմաց ու օրջանցելով նրան, սուր անկյան ակն չկարողացավ գրավել դարձապատահաբար: Վստահաբար էր նաեւ Գեորգ Նուսրյանի գլխի հարվածը, սակայն այս անգամ էլ «Իմդոլսի» դարձապատահաբար վստահ խաղաց:

69-րդ րոպեին «Իմդոլսը» 11 մ հարվածի իրավունք ստացավ ու Նորայր Գյոզալյանը կրկնապատահաբար հաջողակ: Պարտությունից խուսափելու «Ուլիսի» բոլոր ջանքերն արդարև անցան: Չեմպիոնին միայն հաջողվեց կրճատել հաջողակ: Խաղավարից մեկ րոպե առաջ Արեն Բալաբեկյանը 11 մ հարվածով «թռեց» հաջողակ՝ 2-1: Այս գոլը շահ կարեւոր

էր «Ուլիսի» համար, քանի որ դարձապատահաբար խաղում 1-0 հաշվով հաղթելու դեմքում եզրափակիչի ուղեգիր կնվաճի:

Խաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում թիմերի մարզիչները հետեյալ կարծիքն արտահայտեցին:

Արեն Գյուլբուդաղյան («Իմդոլս»)-Գավաթային հանդիպումներին բնորոշ մրցակետ էր, որում երկու թիմերի համար էլ գլխավորն արդյունքն էր: Ուստի որոշ չափով տուժեց խաղի դիտարկումը: 2-րդ խաղակեսում «Ուլիսը» մեծ ճնշում գործադրեց, բայց մեզ հաջողվեց արժանիորեն դիմադրել: Ցավոք, խաղավերջում մեր դարձապատահաբար 11 մ հարված նշանակվեց ու մենք կորցրինք 2 գնդակի առավելությունը: Մենք նախադասարանական լավ փուլ ենք անցել, թիմը նորմալ ֆունկցիոնալ վիճակում է: Այսօր տղաները լավ խաղացին: Ամեն ինչ կանենք, որ դարձապատահաբար էլ լավ հանդես գանք ու եզրափակիչ մտնենք: Եզրափակիչի ուղեգիր նվաճման թիմերի հնարավորությունները հավասար են զնախանում:

Սեւադա Ազումանյան («Ուլիս»)-Սովորաբար գավաթային հանդիպումները լարված թայֆարում են անցնում, ուստի դիտարկում խաղ չստացվեց: Մեր ֆուտբոլիստների մոտ որոշակի լարվածություն էր նկատվում, ինչը խանգարում էր մրցանք գրանցելուն: Այսօր հիմնական կազմից 7 ֆուտբոլիստ բացակայում էր,

ինչը չէր կարող չզարգել թիմի ելույթի վրա: Լավ էր, որ վերջում գոլ խփեցինք: 1-2 հաշիվը դարձապատահաբար խաղում վերջնական հաղթանակի հասնելու հույսեր է ներշնչում: Թիմի նորեկ քաղցր լացի Արագոնեյ դա Սիլվա Սանթոսը վաս տղավորություն չթողեց, սակայն ժամանակ է անհրաժեշտ, որ նա մեր վի կոլեկտիվին: Թիմում կան դիրեկտորներ, որոնք ուժեղացնում կարիք են զգում: Ցանկալի կլինի, որ չեմպիոնների լիգայի մրցաբաժանը առաջ համայնքում 2-3 բարձրակարգ ֆուտբոլիստներով: «Իմդոլսը» լավ թիմ է, երևում է, որ լուրջ աշխատանք է կատարել: Թիմի բոլոր օղակներն էլ լավ են համագործակցում ու մեզ դարձապատահաբար խաղում բարդ հանդիպում է ստասում:

Կիսաեզրափակիչի մյուս խաղում Իջեւանի «Արմար» մարզադաշտում «Շիրակը» հյուրընկալել էր «Միկային»: Թեեւ վերջինիս կազմում ներկայումս մեծ թվով երիտասարդ ֆուտբոլիստներ են հանդես գալիս, սակայն գործող գավաթակիրը հաջող անցկացրեց հանդիպումը ու 1-0 հաշվով հաղթեց: Միակ գնդակը 67-րդ րոպեին խփեց Արեգ Ազատյանը, որը մենմեծակ հայտնվելով դարձապատահաբար դիմաց, գրավեց Արթուր Հարությունյանի թափափանցած դարձապատահաբար:

Կիսաեզրափակիչի դարձապատահաբար հանդիպումները կկայանան ամրիլի 11-ին և 12-ին, որոնք էլ ի հայտ կբերեն եզրափակիչի մասնակիցներին:

Շախմատիստները սկսում են մրցակետը

Այսօր Բուլղարիայի Պոլովոկի ֆուտբոլի մեկնարկում է շախմատի եվրոպայի տղամարդկանց անհասկանալի առաջնությունը: Չեմպիոնը կորուսել է Եվրոպայի մրցաբաժանում, որին կմասնակցեն 350 շախմատիստներ: Մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 100 հազար եվրո է: Չեմպիոնը կդարձանա 14 հազար եվրոյով, 2-րդ և 3-րդ մրցանակակիրները՝ համապատասխանաբար 11 և 9 հազար եվրոյով: Դեսպարիկան է, որ վերջերս Թուրքիայում ավարտված եվրոպայի կանանց անհասկանալի առաջնությունում մրցանակակիրների դարձեալմարներն ավելին էին: Եվրոպայի չեմպիոնուհին դարձեալմարսվել էր 20,5 հազար եվրոյով, 2-րդ և 3-րդ մրցանակակիրները ստացել էին համապատասխանաբար 15,5 և 11,5 հազար եվրո:

Հայաստանից եվրոպայի առաջնությանը կմասնակցեն 11 շախմատիստներ՝ գրումայստներ Սերգեյ Մովսիսյանը (2702), Վլադիմիր Հակոբյանը (2684), Գաբրիել Սարգսյանը (2674), Տիգրան Պետրոսյանը (2643), Հրանտ Մելիքյանը (2628), Արման Փաշիկյանը (2618), Ջավեն Աղդեալյանը (2616), Ռոբերտ Հովհաննիսյանը (2600), Սամվել Տեր-Սահակյանը (2578), Ֆիդե-ի վարդես Հովհաննես Գաբրիելյանը (2441) և Վլադիմիր Պողոսյանը (2153):

Առաջնության մասնակիցներից ամենաբարձր վարկանիշն (2767) ունի իսպանացի Ֆաբիանո Կարուանան, որին հաջորդում են ադրբեջանցի Շահրիար Մամեդյարովը (2752), ռուսաստանցի Դմիտրի Յակովենկոն (2729) և հոլանդացի Անի Գիրեն (2717): Սերգեյ Մովսիսյանն իր վարկանիշով (2702) 12-րդ տեղում է:

Չիզաբել գերագանցեց Ադասարյանին

Երեւանում անցկացված շախմատի «Գարուն-2012» մրցաբաժանի հաղթող դարձավ Ֆիդե-ի վարդես, ռուսաստանցի Մախիմ Չիզաբելը: Ավարտական տուրում դարձապատահաբար մասնակցող Դավիթ Զալալյանին, Չիզաբելը 9 հնարավորից վասակեց 6,5 միավոր ու լրացուցիչ գործակիցներով գերագանցեց Ռոբերտ Ադասարյանին, զրավեց առաջին տեղը: Ադասարյանը, որ վերջին տուրում միանձնյա գլխավորում էր աղյուսակը, 9-րդ տուրում ոչ-ոքի խաղաց Դինար Սաղվոկասովա-

յի հետ ու 6,5 միավորով բավարարվեց 2-րդ տեղով:

3 շախմատիստներ՝ Արման Հայրապետյանը, Ռաֆայել Բակունցն ու Դավիթ Զալալյանը վասակեցին 5-ական միավոր: Հայրապետյանի ու Բակունցի մրցակետն ավարտվեց ոչ-ոքի: 4-ական միավորով հաջորդ տեղերը զբաղեցրին Դինար Սաղվոկասովան, Տիգրան Հարությունյանն ու Ահմադ Ասգարիզադեին: 2,5-ական միավորով աղյուսակը եզրափակեցին Դավել Դուրդուկն ու Պողոս Մարին:

Լիլիթները համեստ արդյունքի հասան

Թուրքիայի Գազիանթեփ ֆաղաֆում անցկացվեցին նաեւ արագ շախմատի եւ կայծակնային խաղի եվրոպայի առաջնությունները:

Արագ շախմատի առաջնությունն անցկացվեց Եվրոպայի մրցակարգով 11 տուրով: 46 մասնակիցների թվում էին Հայաստանը ներկայացնող Լիլիթ Սիրջյանն ու Լիլիթ Գալոյանը, ինչպես նաեւ Էմիրա Սլրիդեմկոն, որը հանդես է գալիս Ֆրանսիայի դրոշմի ներքին:

Տեղերը 8,5-ական միավորով զբաղեցրին ռուսաստանցի Ալեքսանդր Կոստենյուկը և գերմանացի Էլիզաբեթ Պյոտցը:

Վելիլի հաջող խաղաց Լիլիթ Գալոյանը, որը 11 հնարավորից վասակեց 6,5 միավոր ու գրավեց 15-րդ տեղը: Լիլիթը հաղթեց Էլենա Չերեդնիչենկոյին, Աննա Ուստինովային, Էլենա Մեդիցային, Իվա Վիդենովային, Մերի Արաբիձեին և Սոֆիկա Գուրամիչիլիուն, ոչ-ոքի խաղաց Բաիիրա Կովալովայի հետ, դարձապատահաբար Անտանեսա Սեֆանովային, Սվետլանա Բեզգոդովային, Իրինա Բուլմազային և Նինո Խուրցիձեին:

Կայծակնային մրցաբաժանն անցկացվեց 10 տուր, ընդ որում յուրաքանչյուրում մրցակիցները միմյանց հետ երկու դարձապատահաբար խաղացին: Այս մրցաբաժանում ավելի հաջող հանդես եկավ Լիլիթ Սիրջյանը, որը 20 հնարավորից վասակեց 10 միավորով գրավեց 23-րդ տեղը: Լիլիթ Գալոյանը 9,5 միավորով 28-րդ հորիզոնականը զբաղեցրեց: Էմիրա Սլրիդեմկոն 8 միավորով 36-րդ տեղում է:

Բոլորից հաջող ելույթ ունեցավ ռուսաստանցի գրումայստ Կալենիմա Գունիման, որը վասակեց 15 միավոր: Նրան կես միավոր զիջեց գերմանացի Էլիզաբեթ Պյոտցը: 13,5-ական միավորով հաջորդ տեղերը զբաղեցրին վրացի Նանա Ջագիձեին և բուլղարացի Անտանեսա Սեֆանովան:

Հարություն Դերմիշյանի (55 կգ) ելույթն էր, որում գրավեցին 5-րդ տեղը: Իսկ ահա Ռ-Ն ներկայացնող Կառլեն Պալյանը գերագանցեց հանդես եկավ ու 90 կգ ֆաշային կարգում նվաճեց Եվրոպայի գավաթակիր Տիգրանը:

Կառլեն Պալյանը Եվրոպայի գավաթակիր

Անթալիայում կայացած ձյուդոյի դարձապատահաբար Եվրոպայի գավաթի խաղարկությանը մասնակցած հայ ձյուդոյիստներից ոչ մեկին չհաջողվեց մրցանակակիր դառնալ: Հայաստանցի 31 մարզիկներից առավել հաջողը Շահեն Աբգարյանի (50 կգ) և

Հարություն Դերմիշյանի (55 կգ) ելույթն էր, որում գրավեցին 5-րդ տեղը:

Իսկ ահա Ռ-Ն ներկայացնող Կառլեն Պալյանը գերագանցեց հանդես եկավ ու 90 կգ ֆաշային կարգում նվաճեց Եվրոպայի գավաթակիր Տիգրանը:

Նալբանդյանը զիջեց Նադալին

Ի ն դ ի ա ն Ուելսի թեմիսի մրցաբաժանում ավարտվեց Եվրոպայի Ռոջեր Ֆեդերերի հաղթանակով: Եզրափակիչում նա 7-6, 6-3 հաշվով հաղթեց ամերիկացի Ջոն Իսներին:

Դ ավ ի թ Ն ա լ բ ա ն - ոյանն այս մրցաբաժանում հասավ մինչև ֆառոդ եզրափակիչ, որտեղ չկարողացավ հաղթահարել իտալացի Ռաֆայել Նադալի դիմադրությունը (6-4, 5-7, 4-6): Վերջինս կիսաեզրափակիչում դարձապատահաբար Ռոջեր Ֆեդերերին (3-6, 4-6): Այդ փուլում Ջոն Իսները հաղթեց Նովակ Ջոկովիչին (7-6, 3-6, 7-6):

Վերջին փորձամրցումները

Արեւելյան ռուսումնամարզական հավաք անցկացնող հայկական թիմերն ավարտեցին վերջին փորձամրցումներն ու վերադարձան Երևան: Անթալիայում զսնվող Կառլեն «Գանձասարը» ստուգողական 4-րդ խաղում գոլազուրկ ոչ-ոքի խաղաց Կոստանյանի «Սոթարակի» հետ:

Կիորտում ռուսումնամարզական հավաքն ավարտեց «Բանանցը», որը վերջին խաղում հերթական դարձապատահաբար 2-3 հաշվով զիջեց Եվրոպայի բարձրագույն խմբի ներկայացուցիչ «Մեթյուին»:

«Բանանցից» գոլերի հեղինակներ դարձան Դու Բալան և Արարատ Պողոսյանը: Դուբայից Երևան վերադարձավ «Փյունիկը», որը հավաքի ընթացքում 2 խաղ անցկացրեց: 2-րդ խաղում փյունիկցիները 2-1 հաշվով կամային հաղթանակ տոնեցին «Ալ Հալեջի» թիմի նկատմամբ: «Փյունիկից» աչի են ընկել Սարգիս Հովսեփյանն ու Դավիթ Մանույանը: 2-1 հաշվով ժամանակ մրցակիցը 11 մ հարվածի իրավունք է ստացել, սակայն չի իրացրել:

